КӨЗ

Күңелләргә сагыш салып,
Көзләр дә җиткән икән.
Куе урман өсләреннән
Сарысын сибеп үткән.
Пәрәвез җепләреннән ул
Үреп куйган ятьмәсен.
Чү! Кузгатма син аны, җил,
Бу матурлык бетмәсен.
Сары яфрак кулын изәп,
Алтын көз саубуллаша.
Үрелеп, нур сибә кояш
Болыт ертыгы аша.
Шушы нурлардан тулышып,
Тагын ямь иңә җиргә.
Сагыш түгел, муллык тула
Алтын көз белән бергә.
Күңелгә көзге муллыктан
Бәхет, шатлык тула сыман.
Ил-көненә өмет баглап,
Киләчәккә атлый җиһан.

Суфия Мостафина

КӨЗГЕ СЫНАМЫШЛАР

Көз озын килсә, яз соң килер.

Көз көне куяннар бер эздән йөрсәләр, кыш көне кар күп булыр.

Көзнең ахырында вак кына түгәрәк-түгәрәк боз яуса, кыш суык булыр.

Әгәр кар көзен озак ятмаса, ашлык начар булыр.

Көзге көн бәс тотса, аязлыкка галәмәт .

Бозлар көз көне шадра булып катса, ашлык яхшы булыр.

Көздән иртә кар яумаса, алгы җәйне иген уңышы начар булыр.

Әгәр кар җиде мәртәбә явып, җиде мәртәбә эреп бетеп, сигезенче мәртәбәдә төшсә, киләсе җәйне ашлык бик яхшы булыр.

Көзге көн бәс тотса, аязлыкка галәмәт.

Имәндә чикләвек күп булса, кыш салкын килә.

Суганның кабыгы ике кат булган елны кыш җылы булыр, ә кабыгы күпкатлы булган елны кыш салкын булыр.

Урманда чикләвек күп булса, кыш кырыс булачак.

Чия яфраклары коелып бетми торып, кар, күпме яуса да, барыбер эреп бетә.

Көз көне каен агачлары астан саргаеп, яфракларын астан коя башласалар – кыш җылы килә, ә өстән саргаеп, өстән яфрак коя башласалар – кыш салкын килә.

Кыр казлары иртә китсә, кыш иртә килә.

Кыр казлары көзен киткәндә түбәннән очып китсәләр, кар тиз булыр.

КӨЗ ТУРЫНДА ТАБЫШМАКЛАР

Хәр көн диярлек

Елап яшь коя.

Килгән кошларны

Көньякка куа.

Бу кайсы вакыт? *(Көз)*

Күктәнкилде,җиргәкитте. (Яңгыр)

Аяксыз-кулсыз дөп-дөп кое казый. *(Тамчы)*

Яз килсә – киенә,

Көз килсә – чишенә. *(Агач)*

Язын дөньяга килә,

Көзен саргаеп үлә. (*Яфрак)*

Аяксыз, кулсыз, капка ача. *(Җил)*

Агач бөгә – кулы юк, йөри торган юлы юк.

Ачуланса – сызгыра, тузаннарны туздыра.

(*Җил*)

Аягы юк, кулы юк, үзе сүрәт төшерә. (Суык)

Алтын көз. Үзенең җилләре-яңгырлары, салкыннары белән зур-зур адымнар атлап, көз килеп тә җитте. Яктырып кояш елмайды да, “Әбиләр чуагы” икәнен белдереп, битне пәрәвез җепләре иркәләде. Зәңгәр күктә зур ак пароходлар кебек болытлар, узыша-узыша каядыр чабалар. Җиргә түшәлгән йомшак алтын яфраклар, әйтерсең, төрек keләмнәрен хәтерләтә. Ә агачлар!? Берсен-берсе уздыра-уздыра җәйге киемнәрен көзгегә алмаштырганнар. Һәрберсе күз явын алырлык. Урталыктагы миләш агачының кып-кызыл җимешләре, ялкындай яфракларына соклану мөмкин түгел. Зифа каеннар, нәзек усаклар купшы алтынсу шәл ябынып, баһадир имән агачын кунакка көтәләрдер кебек. Ара-тирә чыпчык, карга тавышлары тирән тынлыкка җан өргәндәй була. Төз нарат агачлары гына, башларын югары күтәреп, яшеллеккә күмелеп басып торалар кебек. ”-Безгә көз куркыныч түгел”- ди алар. Чү! Кинәт көн дә бозыла бугай. Җил битне чеметеп-чеметеп алды. Шул арада куркыныч болытлар да хасил булды. Тирән итеп һава сулыйм. Көз һавасы, нинди дымлы да, салкын да син!